

ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-ІНВЕСТИЦІЙ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка бізнес-підприємства</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 год/4 кредити ЄКТС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота/реферат</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доц. Макалюк Ірина Віталіївна, irina.makaljuk@gmail.com Практичні: к.е.н., доц. Макалюк Ірина Віталіївна, irina.makaljuk@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipo.kpi.ua/course/view.php?id=7767 (Курс розміщено на платформі дистанційного навчання «Сікорський»)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Оцінювання бізнес-інвестицій» належить до підготовки фахівців економічних напрямів. Актуальність навчальної дисципліни для студентів обумовлюється тим, що інвестиційна діяльність потребує постійного поглибленого дослідження, насамперед, з питань оцінювання та аналізу бізнес-інвестицій у різні об'єкти інвестування, виборі найбільш економічно обґрунтованих альтернатив інвестування коштів з метою забезпечення їх максимальної ефективності для інвестора.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань, вмінь і навичок щодо оцінювання економічної ефективності бізнес-інвестицій у нерухоме майно, земельні ділянки, машини та обладнання.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та прикладні аспекти оцінювання бізнес-інвестицій з точки зору їх прибутковості для потенційного інвестора.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

- *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- *Здатність приймати обґрунтовані рішення.*
- *здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію*

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студента такі **програмні результати навчання**:

Оцінювання бізнес-інвестицій

- знання методологічних основ оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно;
- вміння здійснювати оцінку земельних ділянок;
- навички оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання;
- досвід обґрунтування та прийняття рішення щодо доцільності інвестування коштів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Дисципліна «Оцінювання бізнес-інвестицій» складається з одного кредитного модуля та базується на знаннях, набутих студентами під час вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Інвестування», «Проектний аналіз».

Постреквізити. На основі вивчення дисципліни «Інвестиційна аналітика» базується подальше засвоєння навчальних дисциплін: «Економічні ризики і методи їх вимірювання», а також практика та дипломне проектування.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-ІНВЕСТИЦІЙ У НЕРУХОМЕ МАЙНО. Тема 1.1. Стандарти оцінювання бізнес-інвестицій. Тема 1.2. Витратний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно. Тема 1.3. Дохідний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно. Тема 1.4. Порівняльний (ринковий) підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК. Тема 2.1. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок. Тема 2.2. Експертна грошова оцінка земельних ділянок.

РОЗДІЛ 3. ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-ІНВЕСТИЦІЙ У МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ. Тема 3.1. Витратний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання. Тема 1.2. Дохідний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання. Тема 1.4. Порівняльний (ринковий) підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Інвестиційний аналіз: методичні рекомендації до практичних занять / укл. І. С. Смага, І. І. Казімір – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2022. 64 с.
2. Кальний С. В. Інвестування: практикум : навчальний посібник / С. В. Кальний. Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2020. 135 с.
3. Інвестування : підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. Л. Сазонець, В. А. Федорова, А. Ю. Гладченко. Львів : Новий світ-2000, 2019. 388 с.
4. International investment law in the arbitration process / Sergiy A. Voitovich. Kyiv : Юридичний світ, 2019. 269 с.
5. Інвестиційний аналіз бізнес-проектів : навчальний посібник / Трусова Н. В., Пристемський О. С., Якушева І. Є., Терновський В. О. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. 328 с

Додаткова література:

6. Основи підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : підручник / В. М. Марченко, С. О. Тульчинська, І. В. Макалюк [та ін.] ; КПІ ім. Ігоря Сікорського / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Електронні тестові дані (1 файл: 6,29 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 516 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>.
7. Інвестиційний аналіз : навчальний посібник / Л.Г. Гулько. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 260 с.
8. Матос П. ESG-принципи та відповідальне інституційне інвестування у світі : критичний огляд досліджень. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 88 с.

9. Tulchynska S., Popelo O., Kovalenko N., Makaliuk I., Tur O. Introduction of the organizational and economic mechanism of the activation of intellectual and innovative determinants of the regional economic development. *Laplace em Revista (International)*, vol. 7, no. 3A, pp. 92-102. URL: <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173A1372p.92-102>.

10. Державна служба статистики України : сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання, а саме:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладального) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного аналізу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, робота в малих групах.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, який викладається на лекціях, вирішення завдань на практичних заняттях, виконання розрахункової роботи та опанування матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою на практичному занятті передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей розв'язання задач кожного типу, які супроводжуються поясненнями викладача. Потім здобувачі вищої освіти отримують завдання для розв'язання на занятті та для самостійного виконання. На наступному занятті здобувачі вищої освіти мають можливість отримати від викладача відповіді на питання, що виникли при виконанні завдань, і здати їх. Під час вивчення матеріалу та при виконанні практичних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер Telegram, платформа дистанційного навчання «Сікорський». А також необхідно володіти навичками з використання редактора для створення таблиць (Microsoft Excel), текстового редактора (Microsoft Word) та редактора зі створення презентацій (Microsoft PowerPoint).

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Знання методологічних основ оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: практичні заняття, індивідуальне завдання у вигляді реферату, модульну контрольну роботу.
Вміння здійснювати оцінку земельних ділянок		
Навички оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання	Загальні методи навчання: проблемного викладу,	

Оцінювання бізнес-інвестицій

Досвід обґрунтування та прийняття рішення щодо доцільності інвестування коштів	інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Підсумковий контроль - залік

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 6 годин лекцій та 4 години практичних занять (комп'ютерних практикумів), 110 годин відведено на самостійну роботу здобувачів вищої освіти.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-ІНВЕСТИЦІЙ У НЕРУХОМЕ МАЙНО						
	Тема 1.1. Стандарти оцінювання бізнес-інвестицій	1		10	Л, П: Економічна сутність бізнес-інвестицій. Кругообіг бізнес-інвестицій. Ефективність використання об'єктів бізнес-інвестицій. Стандарти оцінки вартості об'єктів бізнес-інвестицій. Методи оцінки об'єктів бізнес-інвестицій. Оцінка вартості основних об'єктів бізнес-інвестицій. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 1.1.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 1.2. Витратний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно	2	1	10	Л, П: Фізичний, функціональний, економічний знос. Метод прямого відтворення. Оцінка накопиченого зносу. Метод заміщення. Метод балансової вартості. Метод чистих активів. ПЗ: Виконання завдань до теми 1.2. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 1.2.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 1.3. Дохідний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у нерухоме майно	2	1	10	Л, П: Метод прямої капіталізації. Метод непрямой капіталізації. Метод поєднання інвестицій. Модифікований метод (метод Елвуда). Метод кумулятивної побудови. Мультиплікатор валової ренти. Метод Інвуда. Метод Ринга. Метод Хоскольда. Застосування комбінованого методу оцінки нерухомості. ПЗ: Виконання завдань до теми 1.3. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 1.3.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 1.4. Порівняльний (ринковий) підхід до оцінювання бізнес-	1		10	Л, П: Ринкова вартість об'єкта нерухомості. Метод аналізу парних продажів. Метод прямого аналізу характеристик. Експертний метод розрахунку.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

Оцінювання бізнес-інвестицій

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
	інвестицій у нерухоме майно				СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 1.4.	
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК						
	Тема 2.1. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок			10	Л, П: Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення: орних земель; земель сільськогосподарських підприємств; окремої земельної ділянки. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів. Нормативна грошова оцінка за категоріями земель: земель промисловості, транспорту і зв'язку; земель природно-заповідного призначення; земель лісового фонду; земель водного фонду. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 2.1.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 2.2. Експертна грошова оцінка земельних ділянок			10	Л, П: Методи експертної грошової оцінки вільних земельних ділянок: метод аналогів продажу; метод прямої/непрямої капіталізації чистого операційного доходу; метод прямої/непрямої капіталізації рентного доходу. Методи експертної грошової оцінки земельних ділянок з поліпшенням: метод характерного співвідношення між ринковою вартістю землі та поліпшенням; метод урахування витрат на поліпшення. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 2.2.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
РОЗДІЛ 3. ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕС-ІНВЕСТИЦІЙ У МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ						
	Тема 3.1. Витратний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання			10	Л, П: Вплив зносу на вартість машин та обладнання. Метод «ефективного» віку. Метод експертизи стану. Метод зниження споживчих властивостей. Метод зниження дохідності. Метод розрахунку за ціною однорідного об'єкта. Метод поелементного розрахунку. Метод розрахунку за питомими витратними показниками. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 3.1.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 3.2. Дохідний підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання			10	Л, П: Метод дисконтованих чистих прибутків. Метод прямої капіталізації. Метод рівноєфективного функціонального аналога. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 3.2.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
	Тема 3.3. Порівняльний (ринковий)		2	10	Л, П: Метод цінкових індексів. Метод прямого порівняння з ідентичним об'єктом.	Виконання залікової контрольної

Оцінювання бізнес-інвестицій

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
	підхід до оцінювання бізнес-інвестицій у машини та обладнання				ПЗ: Модульна контрольна робота. Захист рефератів. Проведення заліку. СР: Скласти опорний конспект. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Виконати завдання до теми 3.3.	роботи (співбесіди) або отримання заліку згідно поточного рейтингу
	Модульна контрольна робота (МКР)			4	СР: Підготовка до модульної контрольної роботи	Передбачає аналітичні завдання та тести
	Реферат			10	СР: Проведення пошукового дослідження згідно тематики реферату	
	Залік			6	СР: Підготовка до заліку	
Всього		6	4	110		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	90	Підготовка до аудиторних занять
2	10	Виконання розрахункової роботи
3	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	110	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал і розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного опанування дисципліни. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента на парі (виконання завдань на практичних заняттях, розв'язання задач біля дошки, підготовка доповідей, відповіді на запитання тощо), а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички, успішно виконати модульну контрольну роботу та скласти залік. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни передбачаються за порушення термінів виконання реферату (- 1 бал за кожний тиждень протермінування).

*Сума заохочувальних/штрафних балів не може перевищувати 10 % рейтингової шкали РСО-1 (для дисциплін, семестровий контроль яких передбачений у вигляді заліку) та 10 % стартової шкали РСО-2 (для дисциплін, семестровий контроль яких передбачений у вигляді екзамену).

Оцінювання бізнес-інвестицій

Індивідуальне семестрове завдання. Одним з основних видів семестрового контролю під час опанування навчальної дисципліни «Оцінювання бізнес-інвестицій» є виконання реферату. Реферат виконується згідно з вимогами, у термін, зазначений викладачем.

Має на меті опанування уміння визначати актуальні проблеми організації інвестиційної діяльності підприємств, розвитку інвестиційного ринку України, оцінювати та аналізувати пріоритетні напрями інвестування, структуру та ефективність інвестиційного, фінансового (в т.ч. кредитного) ринків, ринку інновацій та ринку землі.

Студент може виконувати реферат тільки на погоджену з викладачем тему. На основі власних досліджень, після виконання відповідних розрахунків та оцінювання показників, проводиться ґрунтовний аналіз тенденцій та проблем організації інвестиційної діяльності в контексті обраної теми.

Титульний аркуш реферату повинен мати такий зміст: назва університету; назва факультету; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема реферату; прізвище та ім'я студента, курс, номер академічної групи, науковий керівник, рік.

За титульним аркушем слідує детальний план реферату, в якому треба виділити вступ, розділи основного змісту, їх підрозділи (за наявності), висновки, список використаної літератури (дійсний!). У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного питання. Кожен розділ починається з нової сторінки.

Обсяг реферату в залежності від обраної теми може варіюватися від 15 до 20 сторінок основного тексту (за узгодженням з викладачем). Обсяг реферату визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення питання, що розглядається, оцінити, як воно висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції.

Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці творчої роботи списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 5 джерел) оформляється згідно з правилами бібліографічного опису **ДСТУ 8302:2015**. Якщо інформація взята з мережі інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в інтернеті.

Реферат оцінюється за критеріями: логічності плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); кількості використаних джерел і чіткості посилань на них; відображення практичних матеріалів та статистичних даних; оформлення; обґрунтування власної думки студента з цього питання у вигляді висновку та якості захисту.

Граничний термін подання реферату на перевірку: 15-16 тижнів навчання.

Захист індивідуального семестрового завдання (реферату) передбачено у вигляді підготовки презентації та стислої доповіді за темою дослідження, і відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку. Для здобувачів вищої освіти у освітньо-професійній програмі яких передбачено виконання реферату мають здати його у визначений викладачем термін. Реферат студенти мають захищати у формі особистої бесіди (відповідей на питання) з викладачем. У разі виявлення плагіату в рефераті – робота не приймається і здобувач вищої освіти не допускається до її захисту.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Оцінювання бізнес-інвестицій

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. Зокрема, дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

На занятті **не дозволяється користуватися мобільними телефонами, планшетами тощо під час проведення контрольних заходів**. Якщо студент списує на експрес- чи модульному контрольному заході – його робота конфісковується без права завершення.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичних заняттях; відповіді; виконання модульної контрольної роботи; виконання розрахункової роботи.

№ з/п	Види контрольних заходів	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Модульна контрольна робота	40	40	1	40
2.	Реферат (із захистом)	30	30	1	30
3.	Робота на практичних заняттях	30	30	1	30
4.	Залікова робота (у разі виконання)*	70	70	1	70
	ВСЬОГО				100

8.1. Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

8.1.1. Робота на практичних заняттях:

Ваговий бал – 30. Максимальна кількість балів, отриманих на всіх практичних заняттях, дорівнює (30 балів × 1 = 30 балів):

- 30...29 балів отримує студент, який на практичному занятті розв'язав задачу та обґрунтував розв'язок, використовуючи теоретичний матеріал відповідної теми;
- 28...23 бали отримує студент, який на практичному занятті розв'язав задачу та не обґрунтував розв'язок, використовуючи теоретичний матеріал відповідної теми;

Оцінювання бізнес-інвестицій

- 22...18 балів отримує студент, який на практичному занятті не повністю розв'язав задачу та не обґрунтував розв'язок, використовуючи теоретичний матеріал відповідної теми;
- 0 балів отримує студент, який на практичному занятті не впорався з розв'язанням задачі.

8.1.2. Модульний контроль:

Ваговий бал – 40. Максимальна кількість балів, отриманих за успішний розв'язок модульної контрольної роботи дорівнює (40 балів × 1 = 40 балів):

- 40...38 балів отримує студент, який надав 95-100 % необхідної інформації;
- 37...30 балів отримує студент, який надав 75-94 % необхідної інформації;
- 29...24 балів отримує студент, який надав 60-74 % необхідної інформації;
- 0 балів отримує студент, який виконав надав менше 60 % необхідної інформації.

Результат контрольного заходу для здобувача вищої освіти, який **не з'явився** на нього, оцінюється **нульовим балом**.

8.1.3. Індивідуальне завдання (реферат):

Ваговий бал – 30. Максимальна кількість балів, отриманих за реферат дорівнює (30 балів × 1 = 30 балів):

- 30...29 балів отримує студент, який проявив творчий підхід, повністю розкрив досліджувану проблему, відобразив власну позицію та надав обґрунтовані рекомендації і висновки (не менше 95 % потрібної інформації);
- 28...23 балів отримує студент, який продемонстрував обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками (не менше 75 % потрібної інформації);
- 22...18 балів отримує студент, який не повністю розкрив тему дослідження та не зумів логічно аргументувати свої висновки (не менше 60 % потрібної інформації);
- 0 балів отримує студент, який не розкрив тему дослідження.

8.2. Календарний контроль. Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

Термін атестації	Умови отримання атестації
7 тиждень	не передбачено
14 тиждень	не передбачено

8.3. Семестровий контроль (залік)

Умовою допуску до заліку є виконання реферату, модульної контрольної роботи та стартовий рейтинг не менше 40 балів. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи **або співбесіди**. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі (співбесіді).

Залікова контрольна робота (у разі виконання):

Ваговий бал – 70. Максимальна кількість балів, отриманих за залікову контрольну роботу дорівнює (70 балів × 1 = 70 балів):

- 70...67 балів отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 95 % завдань залікової контрольної роботи;
- 66...53 бали отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 75 % завдань залікової контрольної роботи;
- 52...42 балів отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 60 % завдань залікової контрольної роботи;

Оцінювання бізнес-інвестицій

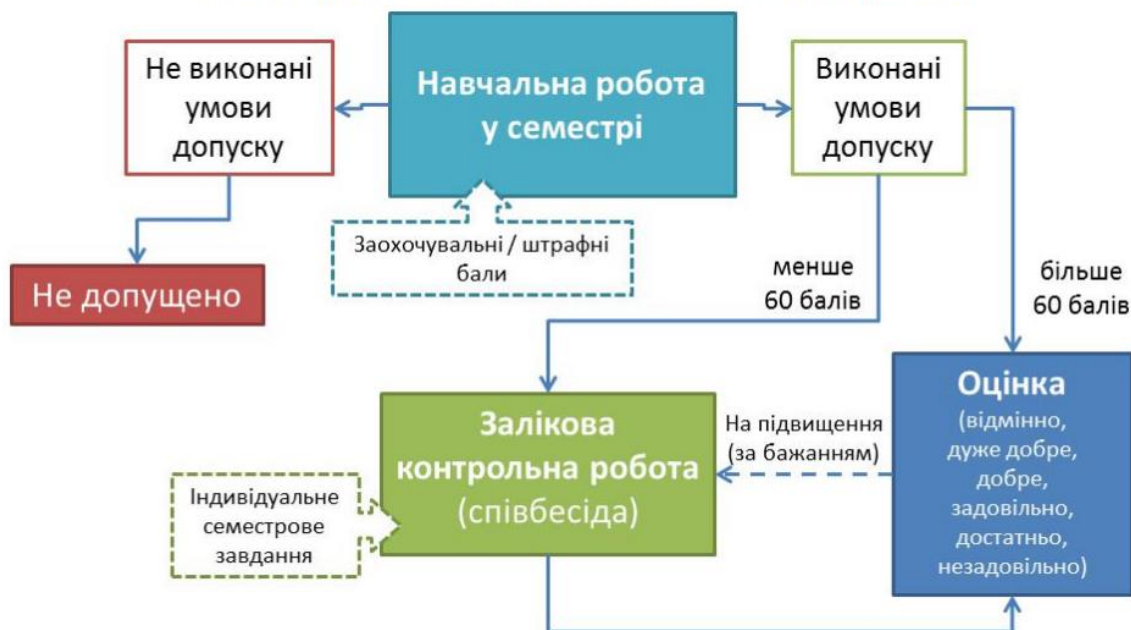
- 0 балів отримує студент, який правильно дав відповідь менше ніж на 60 % завдань залікової контрольної роботи.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску: РС < 40, МКР не виконано, реферат не зараховано	Не допущено

Б.1. Схема функціонування РСО з дисципліни із семестровим контролем у вигляді заліку (РСО-1)

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою освітнього компонента на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (Силабус):

Складено: доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доц. Макалюк І. В.

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу¹ (протокол № 10 від 24.06.2024)

